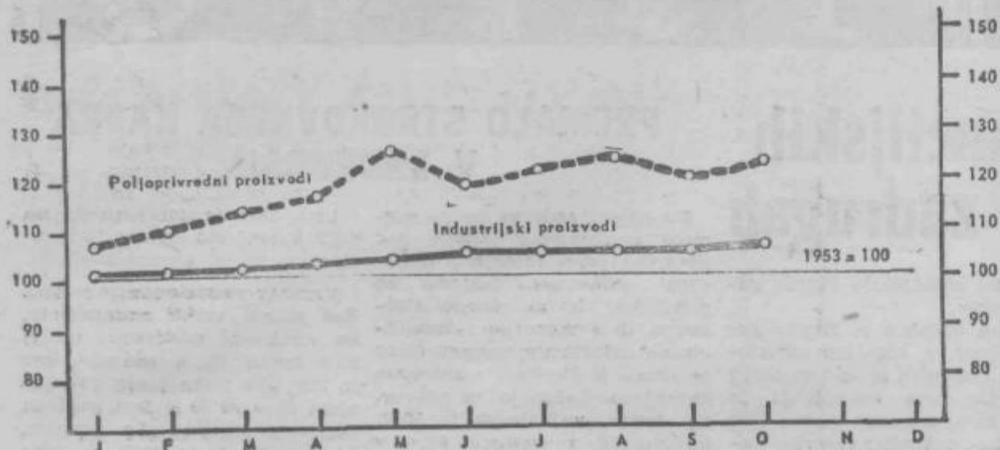

Gibanje cen na drobno

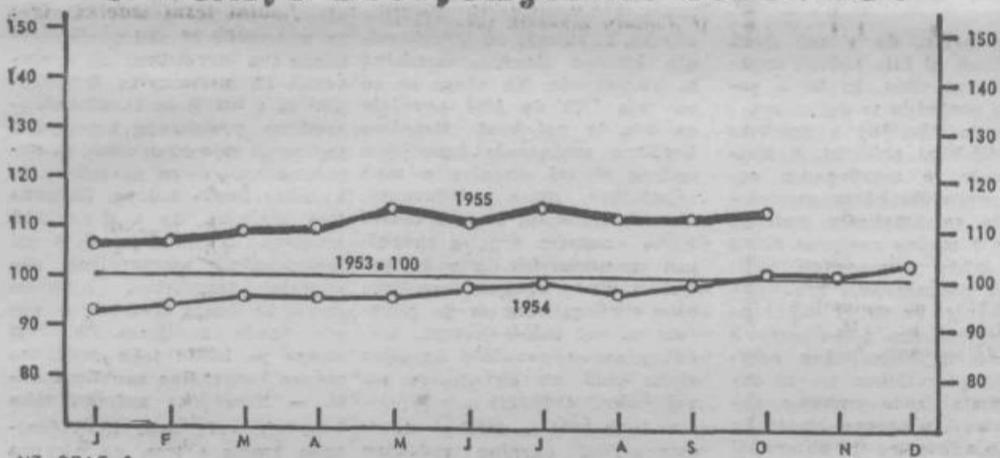

NZ-GRAF. 4

Cene nekaterih proizvodov na drobno.

	Cene v oktobru		Indeks
	1954	1955	
Pšenica	43,4	43,1	99
Riž	225	203	90
Govedina	214	240	112
Svinjina	251	304	121
Mast	224	354	158
Olje	230	336	146
Jajca	18,7	20,5	110
Mleko	32,4	38,9	120
Surovo maslo	450	594	132
Krompir	17	20,9	123
Fižol	72	60	83
Jabolka	38,5	28,4	74
Stadkor	144	145	101
Volnene tkanine za obleke iz čes. prediva	4.257	4.467	105
Posteljno platno	625	603	97
Cie	311	340	109
Moška bombažna srajca	1.152	1.297	112
Visoki čevlji	2.844	2.983	103
Emajliran lonec, 2 l	305	288	95
Plug	7.888	7.964	101
Cement	16,7	17,5	105
Lignit	1.978	2.107	106

Gibanje življenjskih stroškov

NZ-GRAF. 5

V primerjavi s septembrom je indeks cen na drobno porasel za 1 točko, med tem ko je indeks življenjskih stroškov v istem razdobju porasel za dve točki. Ta nadaljnji porast cen na drobno in življenjskih stroškov je predvsem posledica porasta cen živilskih artiklov. Tako je cena pšenice porasla od 40,3 din na 43,1 din, riža od 202 na 203 din, svinjine od 292 na 304, masti od 248 na 354 din, olja od 335 na 336, jaje od 16 na 20 din itd. Po drugi strani se je v istem mesecu znižala cena govedine od 241

na 240 din, fižola od 64 na 60 din, jabolka od 29 na 28 din.

Pri industrijskih artiklih ni nobenih sprememb v cenah ne na višje ne na nižje tako, da lahko rečemo, da so cene ustaljene. Cene uslug še nadalje rahlo naraščajo.

Kakor vidimo, imamo v letošnjem oktobru nadaljnji majhen porast cen in življenjskih stroškov. (Denarni dohodki in izdatki prebivalstva po podatkih Narodne banke. Vsi drugi podatki so iz Zveznega zaveda za statistiko.)

DOMACI OSEBNI AVTOMOBILI

Letos februarja so montirali v tovarni »Crvena zastava« v Kragujevcu prvi osebni avtomobil »FIAT 1400«. Dva meseca za tem so montirali prvi tovorni avtomobil. Od takrat pa vse do nedavnega je iz tovarne izšlo več sto različnih lahkih vozil. Zdaj prihaja iz »Crvene zastave« skoraj vsak dan po pet avtomobilov in terenskih vozil.

Tovarna »Crvena zastava« proizvaja na podlagi licence ita-

lijanske firme »FIAT«. Po dogovoru, ki je sklenjen med našo in italijansko tovarno, bomo v naši državi proizvajali tri tipe osebnih avtomobilov: »FIAT 600«, »FIAT 1400« in »FIAT 1900«. Razen tega bomo izdelovali tudi terenska vozila, takozvana »Kampanjola«, kakor tudi lahka tovorna vozila. Dolej so montirali v glavnem osebna vozila »FIAT 1400« ter nekoliko tovornih vozil, kamio-

nov in »FIAT 1900«. V tovarno so prihajali gotovi deli, ki so jih pozneje montirali. Toda že so osvojili proizvodnjo nekaterih delov in do kraja leta bodo sami proizvajali okrog 22 odstotkov vseh delov avtomobilov. Prihodnje leto se bo to število še naprej večalo, ker se predvideva, da bomo do konca leta 1958 sami proizvajali tri četrtine delov avtomobilov.

GOSPODARSKO SODELOVANJE Z ZDA

(Nadaljevanje na 4. strani k hitrejšemu gospodarskemu razvoju naše države, s tem pa tudi k zmanjšanju obstoječega dolarskega deficita. Škoda, da je nerazumevanje te banke onemogočilo financiranje tistih projektov, katerih ostvaritev bi prav gotovo bila koristna za obe državi, ne samo za Ju-

goslavijo. Vendar pa moramo priznati, da so pogoji, pod katerimi smo dobili te kredite, z izjemo zadnjih posojil, ki nam jih je dala Sovjetska zveza, ugodnejši tako glede roka kakor tudi glede finančnih stroškov, kakor pa vsi drugi krediti, ki smo jih dobili od zahodnih držav.

Gospodarska pomoč

Od leta 1951 ZDA dajejo naši državi gospodarsko pomoč. Razlogi in namen tristranske pomoči so že dovolj znani. To pomoč dobivamo na podlagi Londonskega memorandumu in Blejskega memoranda iz leta 1951, kakor tudi na podlagi sporazuma o gospodarskem sodelovanju, ki je bil sklenjen med Jugoslavijo in ZDA. Zaključno z ekonomskim l. 1954/55 je Jugoslavija dobila iz tristranske gospodarske pomoči 604 milijone dolarjev. Daleč največji del od tega odpade na ZDA. V sedanjem 1955/56 ekonomskem letu je vlada ZDA pristala, da bo še dalje dajala gospodarsko pomoč v znesku 34,5 milijona dolarjev. Nedvomno je gospodarska pomoč imela v gospodarskem razvoju naše države

pomembno vlogo. Vendar pa bi bil učinek tristranske gospodarske pomoči mnogo večji, da nismo bili v tem času prisiljeni večidel te pomoči izkoristiti za nabavo živilskih artiklov. Za ilustracijo naj navedemo, da smo samo v lanskem ekonomskem letu dobili iz ZDA 1130 tisoč ton pšenice. Izkoriščanje dinarske protivrednosti (90%) od prejete gospodarske pomoči je pospešilo ali omogočilo gradnjo različnih gospodarskih objektov v naši državi.

Tehnična pomoč, ki smo jo dobili v glavnem od OZN, deloma pa tudi neposredno od ZDA, je prispevala k racionalnejšemu izkoriščanju industrijskih zmogljivosti in k modernizaciji določenih postopkov v kmetijstvu.

Off shore posli

Ti posli pomenijo možnost zaposlitve naše industrije ob plačilu s prostimi dolarji za račun vlade ZDA. Ti posli so imeli važno vlogo v mnogih zahodnih državah, ki so sprejele dolarska naročila iz off shore poslov za več kakor milijardo dolarjev. Čeprav smo si prizadevali dobiti znatnejša ameriška naročila te vrste, in kljub dejstvu, da je naša proizvodnja uspešno izpolnila prva off shore naročila, vendar

lani nismo dobili novih naročil. Skupna vrednost vseh off shore naročil znaša 19 milijonov dolarjev. So vsi pogoji, da bo prišlo v bližnji prihodnosti do pomembnejšega angažiranja naše industrije v okviru teh off shore poslov. Tu ne gre samo za dolarska plačila in na osnovi tega za zmanjšanje našega dolarskega deficita, temveč gre hkrati tudi za konkretno povezovanje jugoslovanske industrije s potrebami ameriške ali zahodnega trga.

Kmetijski presežki

Dejstvo, da ZDA razpolagajo z velikimi zalogami žita in drugih proizvodov, ki zanimajo jugoslovansko gospodarstvo, pomeni važno prvo za trajnejše gospodarsko sodelovanje med obema državama. Če upoštevamo, da se obseg gospodarske pomoči zmanjšuje, je obema državama na tem, da najdeta ustrezajočo obliko, ki bi naši državi omogočila, da izkoristi določene količine obstoječih kmetijskih presežkov — pšenice, bombaža — na dolgoročni kredit. Napori, ki smo jih z naše strani storili z namenom, da povečamo naš izvoz v ZDA, bi nam omogočili, da dobimo potrebna sredstva za odplačilo sprejetih obveznosti.

dransko cesto in nekatere surovine, kot so na primer tehnične masčobe, kože, gume za avtomobile, farmacevtske surovine itd.;

2. da bi nam dobavili 300.000 ton pšenice po zakonu o kmetijskih presežkih;

3. dobave dodatne količine pšenice in bombaža;

4. možnosti za financiranje nekaterih objektov na kompenzacijski osnovi, kar pomeni, da bi se finančne obveznosti, ki bi nastale v zvezi z gradnjo teh objektov, izplačale s proizvodnjo novozgrajenih objektov.

Izboljšanje političnega položaja, duh medsebojnega razumevanja prihaja na mednarodnem političnem poprišču kljub vsem oviram vendar vse bolj do izraza, pa tako tudi politika razumevanja in prijateljstva med Jugoslavijo in ZDA, kar se je še posebno odrazilo te dni ob obisku gg. Dullesa in Murphyja, kar vse predstavlja temelj za nadaljnjo razširitev in napredek gospodarskih odnosov med obema državama. Rezultati, ki smo jih dosegli v naši industrijski graditvi, in pa naši napori za povečanje kmetijske proizvodnje, omogočajo konkretno uresničenje tega sodelovanja.

V želji, da bi uresničili vse te oblike gospodarskega sodelovanja, imamo redne stike s predstavniki ameriške administracije in gospodarskega življenja. Prav sedaj, v konstruktivnem ozračju medsebojnega razumevanja, se pogojamo glede:

1. realiziranja letošnje redne pomoči v znesku 34,5 milij. dolarjev. Na podlagi v glavnem že dogovorjenih list bomo prejeli iz letošnje pomoči okrog 150.000 ton pšenice, določeno količino premoga za koksiranje, del opreme za Ja-

delovanja.